

Bláðið eigur ein at
vissa sér á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐRALAG

NR. 18

MIKUDAGIN
4. MARS 1964

37. ÁRG.

Væntaðu at glíða

HÁKUN DJURHUUS LÖGMAÐUR SKJÝTUR SEG, ERL. PATURSSON OG HINAR LANDSSTYRISMENNINAR INN UNDIR RIKISTYRISINS VÍSÐOMSVEINGIR

OG
HANN SIGUR FRÁ, AT EIN AV GRUNDUNUM FYRI, AT LANDSTYRIÐ IKKI VILDI MOTA TIL VIÐARI SAM RØÐU UM FISKIMARKSSPURNINGIN OG AÐRAR AV HONUM STANDANDI SPURNINGUM VAR, AT TEIR VÖRU BANGNIR FYRI AT VERÐA KROYSTIR AT GLÍÐA — SO STERKIR ERU TEIR I KONGUNUM!

Undir orðaskiftinum um sjómákið spurdu Trygvi Samuelson og Petur M. Dam, hvussu tað bar til, at landsstyrið uttan orð til marknaðar- og uttanríkisráðgjafna og uttan einasta orð til flokksformennin hevði tikið ta ófatiliga stöðu at boða frá, at Føroyar ikki vildu lata seg umbóða á samráðingarfundum landanna millum

um sjómáarksspurningin og spurningar, sum kundu standast av honum.

Talararnir funnust harðliga at

hesum og merktu hesa stöðu fyrri at vera heilt óforsvarliga.

Hákon Djurhuus lögmaður var illa við og kroystur umbar hann seg við, at DANSKA RIKISSTYRIÐ helt tað eisini vera óneyðugt at føroyingar mottu viðari á samráðingarfundum um sjómákið, og hann legði so aftrat, at tað var vandi fyrri, at MENN FÖRU AT GLÍÐA, og so kundi lættliga tann tikna stöða fyrri 12 fjórðingsmarkinum vera í vanda!

Teir sviku útróðramannin

TEIR SVIKU FISKIMANNIN UMBORÐ Á TROLARUM OG LÍNSKIPUM

So kom javnaðarmanna uppskotið um at hjálpa útróðramanninum á smáplássum at sleppa av við sín fisk og fáa sama pris fyrri hann sum er galdandi á stórplassunum til støðutakan í nevnd og atkvoðu á tingi.

Og so kom javnaðarmanna uppskotið um at veita meir munandi og rettvísar tilskot til fiskimenn umborð á línuskipum og trolarum fyrri smáfisk og millumfisk eisini

til støðutaking og atkvoðu á tingi.

Men nú hendi tað, at ikki bara eingin folkaflakksmaður og eingin gamla sjálvstýrismaður tók undir við hesum uppskotum í nevnd ella greiddu atkvoðu fyrri teim á tingi, men heldur ikki Erlendur Paturssonur landsstýrismaður ella Johan Simonsen ella nakar annar tjóðveldismaður vóru við í nevnd ella stemmaðu fyrri hesum uppskotum.

Teir allir samli sátu í Kjartans Mohrs og afturhaldsins »hulu honde og lótu seg kroysta at svíkja fiskimannin.

Hvat sigur tú Johan Hendrik Joensen? Hvat siga tit tjóðveldismenn?

Hetta eru rykkara frælsishetjur, Sviku her sum alfríð!

Fiskavirkið í Suðuroy

Í nevndina, sum skal viðgera málið um fiskavirkið í Suðuroy, hevur lögtingið valt — fyrri andstöðuflokkarnar: P. M. Dam, P. J. Olsen og Andr. Djurhuus, Landsríkisflokkarnir valda: Hanus við Høgadalá, Marius Johannesen og Kjartan Mohr og Poul Petersen.

HIN MIKLI KLASSAMUNUR

»SJÁLVSTYRISLANDSSTYRIÐ« SETLAR AT FREMJA HIGARTIL ØKENDAN KLASSAMUN HER Á LANDI

Við uppskotinum um at arbeiðarar skulu fáa sína viku stytta við 4 tímum, men eftir 3 árum, meðan lærararnir skulu fáa sína arbeiðsviku stytta við 4 tímum í einum kasti, hevur »sjálvstýrislandsstyrið« givið arbeiðarajóldini knyttan neva frammána

29. september í 1962 skrivaði Andrea Ártung eina ógvuliga óhøvuliga og lutvis ósanna grein móti javnaðarflokkinum í »14.sept.« Greinin endar soleiðs:

»Vit siggja av hesum fáu dømun, hvussu hin legsti lonta fjöldin av Føroya fólki knógvast undir ókoniskum trýsti bæði beinleiðis og óbeinleiðis, og er tað nakrantíð gjørdur klassamunur millum fólki her, so er tað NU, undir » sambands-javnaðarstýrinum.«

Undir javnaðarstýrinum fingur arbeiðarar 41 oyru og kvinnur nógv meira um tíman, fiskimenn minstu lønina upp frá 650 til 1000 kr., útróðramenn prívíðbótina upp frá 2 og 6 oyrum til 15 oyru fyrri kg

Hvildarheimið nú upp-afturlatið

Løgtingið hevur nú einmælt samtykt lóg, har eftir hvildarheimið fær fasta studningsveitan, og verður heimidi nú upp-afturlatið, ta fyrri reikingsarnar eru gjørdar.

Tá vit søgdu frá, at landsstyrið hevði heiti á donsku stjórnina um at lata statsstöðul, er hetta beint — men nú hevur lögmaður sagt frá, at teir høvdu mistikið seg. Tað finst eingin donsk lóg, sum gevur studning til rakstur av hvildarheiminum.

Hvat sigur Andrea Ártung nú? Hvat siga aðrir tjóðveldismenn, sum hava verið villleiddir á sama hátt?

Ongatið av ævini hevur slukur klassamunur verið gjørdur á tingi sum í dag og frændur av — tjóðveldismönnum!

Plásstrot

Aftur á hesum sinni má hópur av blaðfálfa bíða. Tað eru 2 greinir frá Danbjørg, 1 frá »Manden fra Vestervige« og onkur onnur innseend grein og fleiri frá blaðstjórnini.

12-fjórðings fiskimarkið verður at galda frá 12. mars

Frá fiskivinnufundinum í London, sum nú er endaður, frættist, at danska sendinevndin heit so fast uppá føroyska 12-fjórðings fiskimarkið, at øll 16 lutukulondini at enda góðkendu 12-fjórðings fiskimarkið — uttan frávik — við Føroyar og Ísland. Viðvíkjandi Grønlandska fiskimarkinum, so skal har eisini galda 12-fjórðingsmark, men við framhjáð rættindum fyrri ymisk lond tey fyrstu árin.

Sjálvt bretska nevndarlímimringu við til hesa samtykt; men sagt varð, at ta endaligu stöðuna mátti stjórnin taka.

Sostatt er nú eingin ivi um, at 12-fjórðings fiskimarkið verður at galda uttan frávik við Føroyar frá grækisræsmessudegi í ár.

Men bretska trolararbeiðarnir eru spinnandi illir. Teir hava nú av-

markað sølu føroyinga á bretska marknaðinum til slakar 17 milljónir krónur árliga.

Kálvur lítli

Nýtt er tað, ið síðlan sker. Ikki er tað á hvorum ári, at ein føroyskur sjónleikur hevur fyrstufram-sýning; men nú er so ein føroyskur sjónleikur undir venjing og skal eftir ætlan sýnast leygarkvöldið í Sjónleikarhúsinum.

Leikurin er »Kálvur lítli« eftir Olav Michelsen. Høvuðsleiklutirnar hava Eyðun Johannesen og Berljótt Petursdóttir.

Søgur ganga mangar frá Kálvi lítli, og tað verður forvitnisligt at siggja hann á pallinum.

Hvat viga læraranna arbeiðs-tímar sammett - annað arbeiðið?

Mær fall tað so óvugt og lögð at lesa grein á Steigs. Ikki tí, at hann hevði aðra meining enn flestu aðrir lærarar. Men tí, at greinaskrivarin sýntist vera fallin í eftirsnakkara felluna ella fyrri at nýta eitt fremman beinrakið orð: »massasýkosinæ« uttan at geva sær far um, hvussu spurningurin stýttur av vikutímalari læraranna veru ligu liggur í virði í mun til vikuarbeidstímalandi hjá øðrum.

Tað er hildið fram sum ein visindarligur kennsgeringur, at 2 arbeiðstímar hjá einum andsarbeiðara — og tað má ein lærari verða mettur at vera — slitur líka nógv sum 3 tímar við kroppsarbeiði.

Eftir hesum eru 32 tímar andsarbeiði = 48 tímar kroppsarbeiði.

Eg eri fyrri, at arbeiðaranna arbeiðsvika verður stýtt niður í 44 tímar, og fari eg at loyva mær at halda, at læraranna ynski um 32 tíma arbeiðsviku, ið sum nevnt er í sliti uppá arbeiðsmeginna tað sama sum 48 tíma kroppsarbeiði, er rætt og rimiligt. Og eg haldi, at lærararnir ikki nýtast at skámmast hvørki yvir fyrri øðrum einstakum statði ella viðvíkjandi tí at gera sína skyldu yvir fyrri land- (Framhald á 2. síðu)

So? — Tað var nú spell!

SJÁLVSTYRISLANDSSTYRIÐ STUÐLAR IKKI FØROYSKUM IDNADI

Ídnaðarfelag Føroya hevur vent sær til tingið við keru um tað, at almennir stovnar ikki brúka føroyska framleiðslu, soleiðis sum lögtingsamtykt sigur.

Felagið sigur, at tað visir seg ikki, at samtyktin verður fylgd, og at álitismenn hjá landsstýrinum akta boðini. Teir heita tí á landsstyrið um at skipa so fyrri við lóg, at allir stovnar her á landi undir føroyskari almennari umsiting, so eisini kommunur og sóknarskýr, fæa álaga at nýta føroyskt framleiðdar vørur, annaðhvørt tað er á sjøvið ella á landi.

Tað var jú nú núverandi lögmaður, sum á vári 1962 legði fram uppskot til samtyktar at stuðla føroyskum arbeiði — og var ta samtykt gjørd av øllum tingmönnum, sum sigur: Landsstýrinum verður álaga at ansa eftir, at føroysk vinna og framleiðsla, handverkarar og arbeiðarar fáa alt tað arbeiðið, ið stendur av almennari bygging, sum føroysk vinna, framleiðsla og arbeiðskraftur eru fyrri at gera.

Men nú samí maður er komin í lögmannssessin, visir tað seg, sum hann ikki hevði so stóra meining við tí, hann bar fram, tí nú hevur ídnaðarfelagið talað at, og er tað greiðt tekin um, at teir føroysku framleiðararnir ikki verða stuðlað-

ir av núsitandi landsstyri. Spell er!!

Fylking

heldur aðalfund 7. mars kl. 20.

Dagskrá:

1. Sambært grein 20 í felagslógini.
2. Ymiskt.

Tvøroyri, 27. februar 1964.

STJÓRNIN.

TIT UNGU

sum eru í vinnu, farið væl um peningin

Tey flestu av tykkum koma einaferð at seta búgv og møguliga at taka lut í vinnuligum fyrirkøtum. Tað gerst best við at seta peningin inn í sparikassa.

Sparikassarnir eru til reiðar at veita lán við lagaligum treytum. Og sjálvandi, jú meira pening ein hevur innistandandi í sparikassa, tess stórri eru lánimøguleikarnir.

FØROYA SPARIKASSI NORÐOYA SPARIKASSI
SUÐUROYAR SPARIKASSI